

लोणीवाले भाई सामंत

दादर पंचि स्टेशन रोडवरील 'सामंत ब्रदर्स' हे दुकान सर्वांचं लक्ष वेधून घेतं ते लोणी तूप मिठाई या जिभेचे चोचले पुरवणाऱ्या परमप्रिय पदार्थांमुळे .या दुकानाचे सर्वेसर्वा लक्ष्मीकांत सदाशिव सामंत उर्फ भाई सामंत .

भाई एस .एस .सी .ला असताना दुकानाशेजारील पर्लसेंटर इमारतीत रहायला गेले आणि काही दिवसातच त्यांचे वडील निवर्तले .जेमतेम मिसरूड फुटते न फुटते तोच भाईवर कुटुंबाची व दुकानाची जबाबदारी येऊन पडली .पण भाईनी शिक्षण व दुकान चालवणे या दोन्ही गोष्टी मोठ्या धाडसाने चालू ठेवून कठीण परिस्थितीतही बी .ए . पदवी धारण केली . मग मात्र त्यांनी धंद्याच्या विकासाकडे अधिक लक्ष घातलं . भावंडांच्या साथीने दुकानाच्या शाखा गिरगाव ठाणे एवढंच नव्हे तर जळगावगोवा येथेही उघडल्या . भाई चं अधिक लक्ष असे ते कमाईपेक्षा विक्रीकडे .पदार्थांचा दर्जा किंचितही घसरता नये याकडे भाई स्वतः लक्ष घालित असत .नुकसान झालं तरी चालेल पण माल उत्कृष्ट प्रतीचाच विकला गेला पाहिजे दुकानाचं नाव राखलं गेलं पाहिजे यासाठी भाई जिवापाड झटत असत .

भाईनी कष्टाची कधीच तमा वाळगली नाही .उलट रिकामपण त्यांना खात असे .भाई कधी स्वतः निवांत बसले नाहीत की त्यांनी समोरच्यालाही बसू दिलं नाही .जो रिकामा दिसे त्याला भाई काही ना काही काम देत .अशा अनेकांना त्यांनी पोटापण्याला लावलं . लोण्याच्या सहवासात रहाणारे भाई लोण्याहुन मृदु स्वभावाचे होते .वृत्तीने दिलदार होते .सर्व दुकाने जोरात चालू होती . आर्थिक दृष्ट्या भाईची भरभराट होत होती .काही वर्षांनी भाई पर्ल सेंटरची जागा सोडून शिवाजीपार्क येथे रहायला गेले आणि त्यांच्या कुटुंबात एका अशुभ घटनेची पुनरावृत्ती झाली .

भाईची दिलदार वृत्ती मोड स्वभाव दुसऱ्यांचं दुःख जाणून मदतीचा हात पुढे करण्याची तत्परता नियतीला पाहवली नाही . अशा सर्वगुण संपन्न लक्ष्मीकांत हे नाव सार्थ करणाऱ्या भाईपासून दूर रहाणं देवालाही रूचेना . देवाने वेगळाच डाव साधला .

भाईचे वडील जुन्या जागेतून पर्ल सेंटरच्या नवीन जागेत गेले तेव्हां भाई शालांत परीक्षा देण्याआधीच त्यांचं पितृछात्र हरपलं व भाई पोरके झाले होते . हीच गोष्ट भाईच्या मुलाच्या बाबतीत घडली . भाई स्वतः शिवाजी पार्क येथे रहायला गेले तेव्हां त्यांचा मुलगा शालांत परीक्षा देणार होता . नवीन जागेत जाताच काही दिवसातच हासभास नसताना एका कौटुंबिक कार्यासाठी गोव्याला गेलेले भाई परत आलेच नाहीत . शिवाजीपार्कच्या घरी परत आलं ते भाईचं कलेवर . आपल्यामातोश्रीला वेळगावच्या श्रीपादवाडीच्या दत्तमहाराजांचे दर्शन करवून नंतर त्यांना व्यवस्थित विमानात बसवून परत फिरलेल्या भाईंना हृदय विकाराचा तीव्र झटका आला आणि डॉक्टरी उपचार होण्याआधीच भाईंनी कायमचे डोळे मिटले . एस . एस . सी . परीक्षेत 78 टक्के गुण मिळवून प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण झालेल्या मुलाचं कौतुक करायलाही देवाने त्यांना आयुष्य दिलं नाही . देव इतका निष्ठुर कसा झाला हे एक न उलगडणारं कोडं कायम प्रश्नचिन्ह घेऊन उभं राहिलं .

भाईच्या दुःखद निधनाचे वर्तमान सर्व दुकानांच्या फलकावर लागलं आणि जो तो हळहळला . प्रत्येकाला आकाश कोसळलं असंच वाटलं . मनस्वी धक्क्यातून सावरणारा प्रत्येकजण मनाशी पुटपुटत होता -- 'जो आवडतो सर्वांना मोचि आवडे देवाला' . यापेक्षा देवाने माणसाच्या हातात काही ठेवलंच नव्हतं .

सहृदयी भाईंना आम्हां ज्ञातीबांधवांतर्फे प्रणाम . जोवर सामंत ब्रदर्सचं लोणी व श्रीखंड मार्केटमध्ये आहे तोपर्यंत 'भाई सामंत' हे नाव प्रत्येकाच्या हृदयात आहे .

हृदय

संग्रह 1983 ते 1988 मधील जुलै 1985 च्या अंकावरून . अजून माहिती हवी . □